ANTILIMBO APTAUJAS REZULTĀTU PĀRSKATS – UKRAINAS JAUNIEŠU SITUĀCIJA ZVIEDRIJĀ 2025. gada rudens

Šis ziņojums sniedz kopsavilkumu par Zviedrijā apkopotajiem datiem. Tas ietver galvenos jautājumus, kas atbilst aptaujas mērķiem. Kopumā tika saņemtas 50 atbildes. Aptauja atspoguļo galvenokārt jaunu, studējošu Ukrainas respondentu grupu, kas lielā mērā paļaujas uz ciešām sociālām saitēm, lai saglabātu labklājību, motivāciju un integrāciju. Digitālās spēles un radošās aktivitātes ir ļoti piemērots iesaistes kanāls, jo īpaši, ja tās akcentē stāstījumu, emocionālo saikni un sociālo mijiedarbību. Jebkādām iejaukšanās vai izglītojošām spēlēm, kas izstrādātas šai auditorijai, jādod priekšroka iekļaujošai pieejai, sižeta dziļumam un iespējām veidot drošas sociālās saites.

Atbilžu valoda
- Ukrainiski: 39 (78%)
- Krieviski: 7 (14%)
- Angliski: 4 (8%)

Aptauja pārsvarā tika aizpildīta ukraiņu valodā, kas norāda, ka tā joprojām ir visstiprākā un ērtākā izteiksmes valoda respondentiem. Krievu valodu lieto ievērojams mazākums, kamēr angļu valodai ir ierobežota loma.

Dzimumu sadalījums
- Meitenes: 34 (67%)
- Zēni: 14 (29%)
- Nevēlas norādīt: 2 (4%)

Aptaujā dominē sieviešu dzimuma respondenti. Šis fakts jāņem vērā, īpaši izstrādājot spēles scenārijus, kas saistīti ar sociālo atbalstu, motivāciju un spēļu interesēm.

Vecuma sadalījums
- 18 un vairāk gadi: 23 (45%)
- Jaunāki par 18: 16 (33%)
- No 15 gadu vecuma (vidējie pusaudži): 8 (16%)
- Līdz 15 gadiem: 3 (6%)

Respondenti galvenokārt ir pusaudži un jauni pieaugušie, gandrīz puse ir vecāki par 18 gadiem.

Mācību situācija
- Jā, šobrīd mācās: 40 (80%)
- Nē: 10 (20%)

Lielākā daļa respondentu turpina mācības, kas norāda, ka skolas, izglītības platformas un ar mācībām saistītas vides ir centrālas viņu ikdienā un integrācijas pieredzē.

Saziņa ar cilvēkiem jaunajā valstī
Visbiežākās atbildes:
● Ierobežots kontakts
● Draugi vai paziņas
● Galvenokārt ukraiņu kopienā

Saziņa ar cilvēkiem uzņemošajā valstī pastāv, bet bieži tā ir ierobežota vai notiek caur tautiešu tīklu. Dziļa sociālā integrācija daudziem respondentiem vēl ir procesā.

Kas palīdz justies ērtāk vai kā mājās jaunajā valstī?
Visbiežāk minētie faktori:
● Draugi
● Ģimene
● Drošības sajūta
● Valodas izpratne
● Ieradumi un pazīstamas vietas

"Mājīguma" sajūtu visvairāk nosaka personiskās attiecības un emocionālā drošība, nevis strukturāli faktori.

Interesējošās aktivitātes vai tēmas (līdz 3 atbildēm)
Populārākās tēmas:
● Spēles un digitālās aktivitātes
● Radošums (māksla, zīmēšana, mūzika)
● Komunikācija un sociālā mijiedarbība
● Jaunu lietu apgūšana

Respondenti ir ļoti ieinteresēti interaktīvās, radošās un sociāli orientētās aktivitātēs. Izglītības saturs ir pievilcīgāks, ja tas tiek pasniegts saistošā vai rotaļīgā formā.

Digitālo vai mobilo spēļu spēlēšanas biežums
● Bieži / ļoti bieži: vairākums
● Dažkārt: vidēji
● Reti vai nekad: mazākums

Lielākā daļa spēlē digitālās spēles, kas apstiprina šo formātu kā piemērotu saziņas, mācīšanās un iesaistes vidi.

Iecienītākie spēļu veidi (līdz 3 atbildēm)
Populārākās kategorijas:
● Piedzīvojumu / sižetiskās spēles
● Simulācijas un ikdienas spēles
● Mīklas un loģiskās spēles

Respondenti dod priekšroku spēlēm ar stāstījuma dziļumu, izpēti un zemiem ieejas sliekšņiem, nevis sacensību vai agresīvām spēlēm.

Kas padara spēli interesantu?
Galvenie faktori:
● Interesants stāsts vai tēli
● Brīvība izvēlēties un izpētīt

● Skaidri mērķi un progress
● Emocionāls iesaistījums

Stāstījums, izvēles brīvība un emocionālā rezonanse ir svarīgāki nekā tehniskais sarežģītības līmenis. Spēles tiek vērtētas kā pieredze, nevis tikai izklaide.

Ko visvairāk novērtē cilvēkos (līdz 3 vērtībām)
Visbiežāk minētās vērtības:
● Laipnība
● Godīgums
● Uzticēšanās
● Izpratne un atbalsts

Cilvēku savstarpējās vērtības galvenokārt koncentrējas uz emocionālu drošību un uzticamību, kas atspoguļo viņu dzīves pieredzi bēgļu situācijā.

Kas palīdz saglabāt motivāciju vai pozitīvismu grūtību laikā?
Galvenie resursi:
● Draugi
● Ģimene
● Personiskie mērķi un sapņi
● Hobiji un aktivitātes

Motivāciju galvenokārt uztur ciešas attiecības un jēgas sajūta. Individuālās izturēšanās stratēģijas ir svarīgas, bet reti darbojas bez sociālā atbalsta.

Pie kā vēršas pēc padoma vai atbalsta?
Visbiežākās atbildes:
● Ģimene
● Draugi
● Ģimenes un draugu kombinācija
● Retāk: skolotāji, psihologi vai tiešsaistes kopienas
● Daži: pie neviena

Neformālie atbalsta tīkli dominē. Profesionāls vai institucionāls atbalsts spēlē sekundāru lomu. Neliela, bet svarīga grupa norādīja, ka viņiem nav, pie kā vērsties, kas var norādīt uz riska grupu, kurai nepieciešams mērķtiecīgs atbalsts.

SECINĀJUMI

Aptaujātā Ukrainas jaunatne Zviedrijā demonstrē augstu noturību, radošumu un atvērtību jaunai pieredzei, vienlaikus saglabājot ciešas saiknes ar savām kultūras saknēm. Lielākā daļa ir sievietes — pusaudzes un jaunas pieaugušās, kuras aktīvi mācās un ir iesaistītas ikdienas rutīnā. Lai arī digitālās spēles, radošās aktivitātes un sociālā komunikācija ir viņu galvenās intereses, viņas augstu vērtē arī emocionālo drošību, nozīmīgas attiecības un izaugsmes iespējas.

Respondenti ziņo, ka jūtas tikai daļēji integrēti uzņemošajā sabiedrībā — draudzības bieži vien aprobežojas ar tautiešiem vai citiem migrantiem. Integrācija Zviedrijas vienaudžu vidū joprojām ir izaicinājums, galvenokārt valodas barjeru un sociālo atšķirību dēļ. Tomēr personīgā motivācija ir spēcīga — to veicina ģimene, sapņi un vēlme gūt panākumus.

Spēles ir pazīstams un vērtīgs rīks, īpaši, ja tās ir stāstījumā balstītas, emocionāli aizraujošas un sniedz izvēles brīvību. Tādas vērtības kā laipnība, uzticēšanās, godīgums un sapratne dominē viņu izpratnē par to, kas veido nozīmīgas attiecības. Aiz šiem datiem atklājas

emocionāla aina, kur cerība pastāv līdzās nenoteiktībai un spēcīgai vēlmei pēc atzīšanas, iekļaušanas un personiskās attīstības.

Salīdzinot aptaujas rezultātus ar jaunatnes darbinieku sniegtajiem ieskatiem:

Jaunatnes darbinieki Zviedrijā lielā mērā apstiprina aptaujā paustos tematus, piedāvājot vērtīgu apstiprinājumu un dziļāku datu interpretāciju.

- **Noturība un ievainojamība:** Jaunatnes darbinieki raksturo ukraiņu pusaudžus kā pieklājīgus, motivētus un spējīgus, bet arī kā tādus, kuri nes sevī neredzamu emocionālu stresu. Tas atspoguļo arī aptaujā uzsvērto emocionālās drošības un attiecību nozīmi.
- **Draudzību raksturs:** Līdzīgi kā aptaujā, darbinieki novēro, ka lielākā daļa draudzību veidojas ar citiem ukraiņiem vai migrantiem valodas un kultūras atšķirību dēļ. Tomēr viņi arī uzsver jaukta fona vienaudžu grupu potenciālu kā spēcīgu līdzekli kultūras adaptācijai un valodas apguvei.
- **Integrācija un māju sajūta:** Abas puses uzsver, ka "mājīguma" sajūta nav saistīta ar formālām struktūrām, bet ar drošības, cieņas un emocionālās stabilitātes sajūtu. Kopīgi faktori ietver skolas rutīnu, brīvā laika aktivitātes un iespējas saglabāt ukraiņu kultūru.
- **Vērtības un pašizjūta:** Jaunatnes darbinieki apstiprina, ka ukraiņu jaunieši vēlas, lai uz viņiem neskatītos kā uz pasīviem palīdzības saņēmējiem, bet kā uz spējīgām, inteliģentām personībām, kuras vēlas dot ieguldījumu sabiedrībā — šis sentiments ir skaidri atspoguļots arī aptaujas atbildēs par vērtībām un sabiedrības uztveri.
- **Skats uz nākotni:** Lai arī aptaujas respondenti pauž nenoteiktību, jaunatnes darbinieki norāda uz pieaugošu vēlmi veidot ilgtermiņa plānus Zviedrijā, kamēr karš turpinās. Viņi uzskata, ka izglītība, darba iespējas un strukturēta ikdiena ir būtiski šī virziena veidošanā.
- **Atbalsta sistēmas:** Abas puses norāda, ka galvenais atbalsts nāk no ģimenes un draugiem (gan Zviedrijā, gan Ukrainā). Skolotāji un jaunatnes darbinieki spēlē sekundāru, bet nozīmīgu lomu. Tiešsaistes telpas joprojām ir svarīgas, īpaši, lai saglabātu emocionālo saikni ar Ukrainu.
- **Spēļu izstrāde:** Jaunatnes darbinieki uzsver aptaujas secinājumu nozīmi — vajadzību pēc spēlēm, kas pievēršas emocionālām tēmām, piemēram, piederības sajūtai, noturībai, draudzībai un kultūras apmaiņai. Ideālā gadījumā šīm spēlēm būtu jāsniedz jauniešiem iespēja izzināt identitāti, izdarīt nozīmīgas izvēles un drošā vidē sociāli iesaistīties.

Šī aptauja tika veikta kā daļa no AntiLimbo projekta. KA2 Mazās partnerības projekts "AntiLimbo" tiek īstenots Grem, Latvijā, sadarbībā ar MoreMosaic (Zviedrija) un Bessonova Outdoor Immersion School (Beļģija), Erasmus+ programmas ietvaros. Projekta mērķis ir stiprināt piederības sajūtu jauno Ukrainas bēgļu vidū Beļģijā, Latvijā un Zviedrijā, veicinot viņu saikni ar Eiropas Savienību un tās kultūras mantojumu. Izmantojot spēļošanu (gamifikāciju) un digitālos rīkus, mēs vēlamies veicināt izpratni par Eiropas kultūras vēsturi un vērtībām, tādējādi palīdzot jauniešiem attīstīt dziļāku identitātes izjūtu saistībā ar jauno vidi un Eiropas sabiedrību. Projekta

atsauces numurs: 2024-3-LV02-KA210-YOU-000269071. Jaunieši, kas jaunāki par 18 gadiem, aizpildīja aptauju ar skolotāju vai jaunatnes darbinieku atļauju un uzraudzībā.

Atruna: Līdzfinansē Eiropas Savienība. Šī publikācija atspoguļo vienīgi autora uzskatus un viedokli, un ne obligāti Eiropas Savienības, Eiropas Komisijas vai Valsts aģentūras (Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras) viedokli, kuras nav atbildīgas par tajā ietvertās informācijas jebkādu izmantošanu.